

OLAFi juurdluste käigus avastati rohkem kui 1,2 miljardi euro ulatuses pettusi ja õigusnormide rikkumisi

2023. aastal tehti Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimiste käigus kindlaks, et üle 1 miljardi euro ELi maksumaksjate raha tuleks väärkasutuse tõttu tagasi nõuda. OLAFi uurijatel õnnestus ära hoida veel täiendava 209 miljoni euro väärkasutamine ning lõpetati 265 juhtumit. Täna avaldatud OLAFi 2023. aasta aruandes antakse ülevaade OLAFi peamistest tulemustest, näidetest, suundumustest ja operatsioonidest eelmisel aastal.

Lisaks valedesse kättesse jõudnud ELi rahalistele vahenditele ajas OLAF ka salakaubavedajate, võltsijate ja tollipetturite jälgi, aitas jõustada ELi kaubanduse kaitsemeetmeid ja sanktsioone Ukraina toetuseks ning jätkas muutuvaid pettusemustreid ennetava ja tõkestava poliitika kujundamist. OLAF uuris ka ELi institutsioonide töötajate või liikmete üleastumistega seotud kahtlusi.

OLAFi juurdused 2023. aastal:

- OLAF soovitas **nõuda** ELi eelarvesse **tagasi 1,04 miljardit eurot**.
- OLAF **hoidis ära 209,4 miljoni euro põhjendamatu kulutamise** ELi eelarvest.
- OLAF viis lõpule **265 juurdlust** ning esitas asjaomastele riiklikele ja ELi ametiasutustele **309 soovitus** järelmeetmete rakendamiseks.
- OLAF algatas **190 uut juurdlust**, millele eelnes OLAFi ekspertide tehtud **1178 eelanalüüsi**.
- OLAF teavitas Euroopa Prokuratuuri **79 võimalikust kuriteojuhtumist**.

OLAFi peadirektor Ville Itälä märkis: „2023. aasta eesmärk oli võidelda pettustega kõigil rinnetel. Käesolevas aruandes on arvukaid näiteid juhtumitest, kus OLAF ja partnerid on teinud koostööd, et aidata kaitsta ELi finantshuve, meie kodanikke, majandust ja õigusriiki.

Lisaks sõltumatute uurimiste korraldamise volitustele on OLAFil oluline strateegiline roll. 2023. aastal koordineeris OLAF Euroopa Komisjoni pettustevastase võitluse strateegia uut tegevuskava. Me usume OLAFis, et ennetamine on jätkuvalt kõige tulemuslikum viis pettuste tõkestamiseks.

Käesoleva aruande esitamise ajal tähistab OLAF oma 25. aastapäeva. Loomisest alates on OLAF järele saanud miljarditele eurodele, mis oleksid muidu pettuse ja õigusnormide rikkumise tõttu kaotatud. Oluline on rõhutada, et ükski aruandes esitatud ega viimase 25 aasta jooksul tehtud saavutustest ei oleks olnud võimalik OLAFi töötajate panuseta. Meie kõige väärtuslikum vara on meie uurijad, IT-eksperdid, kriminalistid, andmeanalüütikud, juristid, õigus- ja poliitikaekspertid.“

OLAF uuris väidetavaid salajasi kokkuleppeid, hankemenetlustega manipuleerimist, huvide konflikte ja ülepaisutatud arveid. Jätkus ka digitaalselt toime pandud pettuste ja õigusnormide rikkumiste kasv. Näiteid OLAFi uurimistest, mille eesmärk on kaitsta ELi maksumaksjate raha, leiab kõigist ELi kuluvaldkondadest alates piirkondlikust rahastamisest kuni põllumajanduse ja teadusuuringuteni. OLAF korraldas uurimisi kõigis ELi liikmesriikides ja ka kolmandates riikides.

Tolli valdkonnas avastas OLAF transiidi tolliprotseduuride kuritarvitamise katseid, dumpinguvastastest tollimaksudest kõrvalehoidumist, päritolupettust ja kauba väärtuse tegelikust väiksemana näitamist. OLAF on teinud partneritega koostööd ka ebaseadusliku kauplemise peatamiseks. Muu hulgas on peatatud kauplemine võltsitud ravimitega, poole miljoni võltsitud ja potentsiaalselt ohtliku mänguasjaga, 6 miljoni liitri ebaseadusliku veini, õlle ja kangete alkoholsete jookidega, tuhandete tonnide ebaseaduslike jäätmetega. 2023. aastal pälvis OLAF ÜRO ja Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise auhinna tegevuse eest kliimat kahjustavate fluoritud gaaside (F-gaaside) ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemisel.

OLAF lõpetas eelmisel aastal 44 juurdlust, mille raames uuriti ELi institutsioonide töötajate või liikmete õigusvastast käitumist. Selliste juurdluste eesmärk on tagada, et kõik järgiksid kõige kõrgemaid käitumisnorme, nagu ELi elanikud õigustatult ootavad, ning aidata seeläbi kaitsta ELi mainet tervikuna.

OLAF teeb tihedat koostööd oma partneritega teistes ELi organisatsioonides, ELi ja kolmandate riikide ametiasutustes ning rahvusvahelistes organisatsioonides. Äärmiselt oluline on näha seoseid, sest pettus ei tunnista piire ega jurisdiktsioone. OLAFi partnerite võrgustik ulatub kõikjale maailmas ja kasvab igal aastal – 2023. aastal sõlmiti uued lepingud USA ja Ukraina ametiasutuste ning Maailmapanga Grupiga.

OLAFi 2023. aasta aruande interaktiivse ja lühiversiooni leiata [OLAFi veebisaidilt](#).

OLAFi ülesanded, volitused ja pädevus:

OLAFi ülesanne on avastada ja uurida ELi vahenditega seotud pettusi ning need peatada.

OLAF täidab oma ülesannet järgmiselt:

- uurib sõltumatult ELi vahenditega seotud pettuse- ja korrupsioonijuhtumeid, et tagada ELi maksumaksjate raha jõudmine projektideni, millega luuakse Euroopas töökohti ja toetatakse majanduskasvu;
- aitab parandada inimeste usaldust ELi institutsioonide vastu, uurides ELi institutsioonide töötajate ja liikmete tõsiseid üleastumisi;
- töötab välja ELi pettusevastase strateegia.

Sõltumatu juurdlustegevuse raames võib OLAF uurida juhtumeid, mis on seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumistega, mis mõjutavad ELi finantshuve ja puudutavad:

- kõiki ELi kulutusi: peamised kulukategooriad on struktuurifondid, põllumajanduspoliitika ja maaelu arengu toetamise vahendid, otsekulutused ja välisabi;
- teatavaid ELi tuluseid, peamiselt tollimakse;
- kahtlusi ELi institutsioonide töötajate ja liikmete raskete üleastumiste kohta.

Kui OLAF on uurimise lõpetanud, peavad pädevad ELi ja riiklikud ametiasutused uurima ja otsustama, kas rakendada OLAFi soovitude asjus järelmeetmeid. Kõigi asjaomaseid isikuid peetakse süütuks seni, kuni nende süü ei ole pädevas liikmesriigi või ELi kohtus tõendatud.

Lisateave:

Kirill GELMI
pressiesindaja
Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)
Telefon: +32 2 29 88146
E-post: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office)

Theresa ZAHRA
pressiesindaja asetäitja
Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)
+32 2 29 57270
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office)